

Regulace finančních trhů v EU jako odpověď na krizi – důsledky pro evropskou a světovou ekonomiku

Ing. Jan Mládek, CSc.

předseda družstva FONTES RERUM

www.mladek.eu; www.FONTES-RERUM.cz

Vědeckopopularizační seminář

Zvládání finančních krizí: evropský a americký model

Brno, 13. listopadu 2009

Tento seminář je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Neschopnost regulace
chamtivosti: hlavní příčina
světové hospodářské krize

Příčin světové krize je více:

Dlouhodobý život na dluh v USA

Hypotéka = spotřebitelský úvěr ?!

Finanční inovace – perverzního typu

Měnová politika FEDu –procyklická

Nedostatek regulace

Průmyslová politika ÚV KSČ

Hlubší příčiny krize 1

Stále více dostávají vlastníci kapitálu a méně příjemci mezd. Rozdíl je ve sklonu ke spotřebě. Tím ovšem klesá celková poptávka a tudíž i zisky k dělení. Díky finančním inovacím ovšem nespojitě, skoky, bublinami.

Život na dluh umožňuje dočasně řešit tento rozpor, posouvat jej do budoucna

Hlubší příčiny krize 2

Finanční inovace nejsou sice hlubinou příčinou současné krize, ale způsobují její značnou volatilitu, těkavost, dělají otřesy hlubšími, bubliny násobně většími a celkově ohrožují světový finanční, hospodářský, sociální a politický pořádek.

Lepší regulace než demontáž

Regulovat finanční trhy ve výrazně lepší nápad než demontovat kapitalismus.

Náklady finanční krize by měly zaplatit finanční trhy, jejich aktéři a ne průměrný daňový poplatník.

Demontovat sociální stát za účelem získání peněz pro finanční trhy je politicky nehajitelné.

Ekonomika funguje mezi chamtivostí a strachem

- Všichni chtějí vydělávat a to co nejvíce.

Co všechny drží na uzdě je strach z toho, že přijdu o vložené peníze a že přijde policajt /regulátor/ a půjdou do basy či přijdou o majetek, či se jim stane jiná nepříjemnost.

Neoliberální vidění světa

Každá regulace je zločin, policisty /regulátory/ nechceme vidět, nemáme je rádi.

Namísto regulace je třeba autoregulace.

Sami hráči si budou regulovat jednotlivé segmenty trhů a celkově to bude regulovat Wall Street

Fatální selhání tohoto modelu

Bail out AIG

Na pojišťování finančních derivátů
zkrachovala /technicky/ největší
pojišťovna a zajišťovna na světě

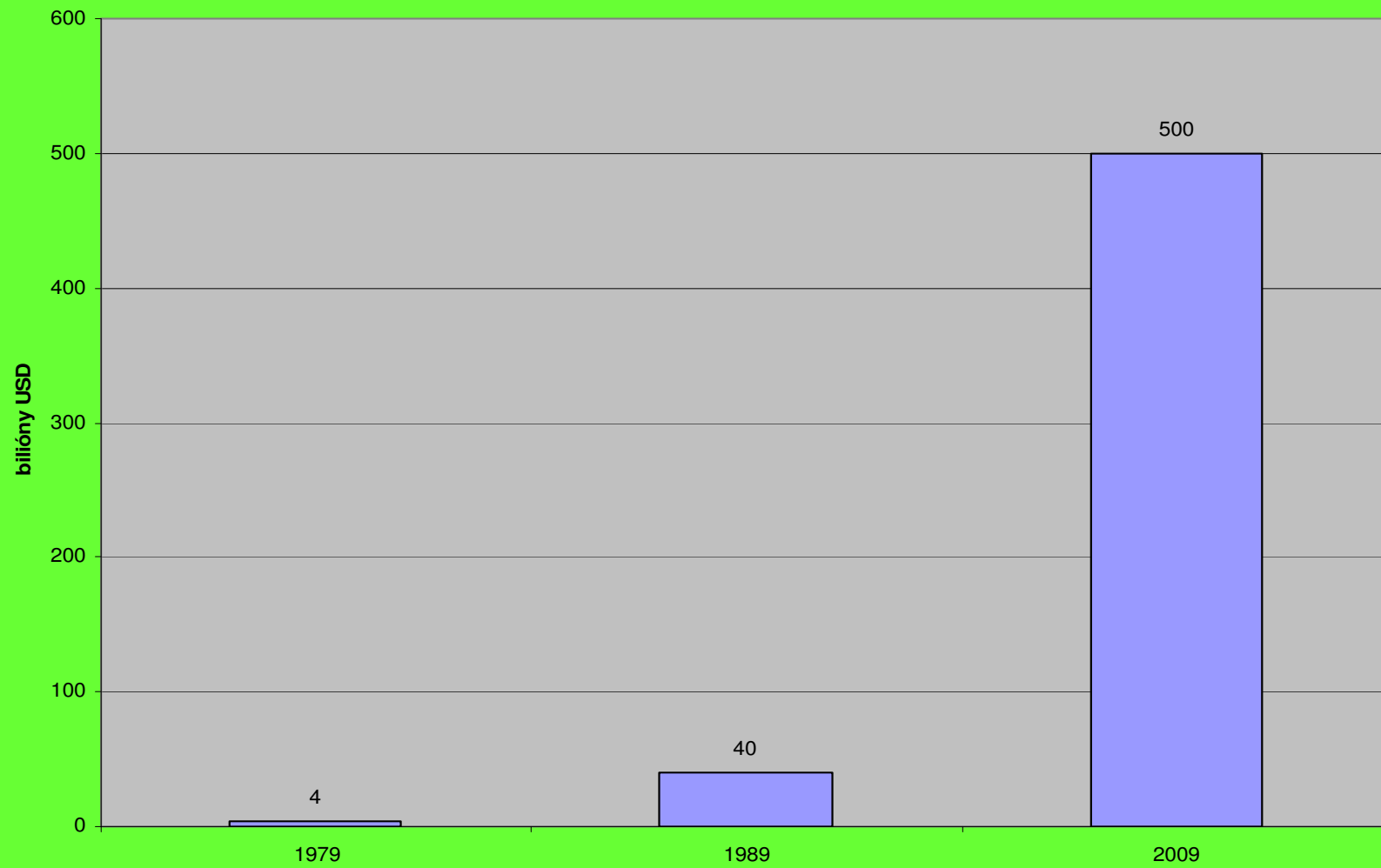
Skutečně zkrachovala

Lehman Brothers

Exponenciální rostoucí světové finanční trhy

Currency market turnover for example rose from about \$4 trillion in the 70s to \$40 trillion in the 80s to more than \$500 trillion now. Turnover in equity markets registered a seven fold increase between 1993 and 2005 to about \$51 trillion and the wealth held in the global bond market is more than \$60 trillion now with turnover substantially higher. The notional value of OTC credit default swaps, just a single kind of derivate, rose to more than \$60 trillion from almost nothing a decade ago.

Roční objem měnových obchodů ve světě

Krise byla v USA prozatím překonána

Ovšem za cenu tisíců miliard USD
napumpovaných do ekonomiky skrze

Státní kasu

FED

A FDIC

A finanční trhy se otřepaly a snaha fungovat

BUSINESS AS USUAL

Nutnost regulovat finanční trhy a zajistit, aby si finanční trhy vydělávaly na vlastní selhání

V opačném případě je nutné říci, že je nutné zvýšit daňovou kvótu a vybírat preventivně na selhání finančních trhů.

Naše vlastní finanční krize z konce let devadesátých nám bankovní sektor udělala vskutku drahý

Tobinova daň/Daně z finančních transakcí

Zdanění světových finančních toků nějakou daní do 1%. Možno získat ročně 0,5-2,0% HDP. Ve světě není neobvyklé o místních finančních trhů:

Singapur 0,2%

Honkong 0,4%

USA 0,0034%

Francie 0,3-0,6%

Stamp Duty v Londýně

London Stock Exchange – vybírá elektronicky 0,5% (50 bazických bodů) z každé transakce. Britská státní kasa na tom vydělá 7 mld. dolarů ročně.

Zároveň to nepůsobí žádnou tragedii pro Londýn jako druhé největší finanční centrum světa

Zatím poplatky vybírány místně k obsluze fin. trhů

Tobinova daň či daň z finančních transakcí by byla vybírána celosvětově

a mohla by sloužit k vytváření rezerv na případné další bail outy ve finančním sektoru. (konkurence užití: chudoba, třetí svět, ekologie) Lepší než jít cestou zvyšování daňové zátěže pro obyčejné daňové poplatníky.

Alternativou je nedat jim důchody, sociální dávky atd. při stejné výši daňové zátěže

V srpnu tohoto roku idea ožila:

The idea was resurrected in August this year by Lord Adair Turner, the chairman of Britain's financial watchdog, the FSA, as a way of providing buffers against another economic slowdown

Zavedení daně z finančních transakcí velmi výhodné:

1. Sektor si platí nejen regulace a dohled, ale dělá též rezervy pro špatné dny.
2. Levně a jednoduše, lze vybírat tuto daň, neb transakce probíhají elektronicky
3. Má charakter progresivního zdanění (v USA 25% finančních aktiv vlastní 1% obyvatel)
4. Malé riziko daňových úniků
5. Při nízkých sazbách minimální vliv na trh
6. Stabilizující vliv na trh, více ovlivňuje ty, kteří dělají mnoho transakcí denně, než ty co dělají několik ročně

Balvany na cestě

Hlavní jsou dva: Wall Street a City

Kromě toho ovšem i řada technických:

Daň z finančních transakcí by potřebovala koordinaci hlavních světových hráčů (v optimální případě světový berňák) a došlápnutí na daňové a regulatorní ráje. EU má nejbližší Lichtenštejnsko ...

Vedle Tobinovy daně je nutné regulovat finanční instituce, aby nebyl ničiteli bohatství

EU se o to snaží

Udělal De la Rossie Report a nejde jen o regulaci bank, ale i private equity, hedgeových fondů, obchodování s deriváty, pojišťování derivátů atd.

Finanční instituce se ovšem snaží usilovně nechat v regulaci co nejvíce mezer, aby vše bylo jako před krizí. To je ovšem:

ROAD TO THE HELL!

Private equity

In finance, **private equity** is an asset class consisting of equity securities in operating companies that are not publicly traded on a stock exchange. Investments in private equity most often involve either an investment of capital into an operating company or the acquisition of an operating company. Capital for private equity is raised primarily from institutional investors. There is a wide array of types and styles of private equity and the term private equity has different connotations in different countries.^[1] Among the most common investment strategies in private equity include leveraged buyouts, venture capital, growth capital, distressed investments and mezzanine capital. In a typical leveraged buyout transaction, the private equity firm buys majority control of an existing or mature firm. This is distinct from a venture capital or growth capital investment, in which the private equity firm typically invests in young or emerging companies, and rarely obtain majority control.

hedge fund

Definition

A fund, usually used by wealthy individuals and institutions, which is allowed to use aggressive strategies that are unavailable to mutual funds, including selling short, leverage, program trading, swaps, arbitrage, and derivatives. Hedge funds are exempt from many of the rules and regulations governing other mutual funds, which allows them to accomplish aggressive investing goals. They are restricted by law to no more than 100 investors per fund, and as a result most hedge funds set extremely high minimum investment amounts, ranging anywhere from \$250,000 to over \$1 million. As with traditional mutual funds, investors in hedge funds pay a management fee; however, hedge funds also collect a percentage of the profits (usually 20%).

www.mladek.eu
www.FONTES-RERUM.cz

Děkuji za pozornost!